N. 1230.

CURRENDA VIII.

A. D. 1863.

L. 1065.

Składka na dom poprawy żeńskiéj w Wenecyi.

W Wenecyi otwiéra X: Kanonik Kanal dom dla poprawy kobiét moralnie i fizycznie słabych, pod Najwyższą Opieką Najjaśniéjszego Pana Naszego Franciszka Józefa Cesarza Austryjackiego, i aby fundusz stały dla tego zakładu wyrobił, ma pozwolenie po całém Państwie c. k. składki zbiérać. Więc znowu otwiéra się sposobność Szanowni Bracia! okazania dobroczynności naszéj. Co można i podoba się uczynić, to przez ręce Szanownych Urzędów Dekanalnych do Konsystorza prześlecie. Tarnów 9. Kwietnia 1863.

L. 1167.

Ks. Wacław Repisz uzyskał pozwolenie do zbiérania datków na kościół i t. d.

Według Uwiadomienia Wys. c. k. Komisyi Namiestniczéj w Krakowie z dnia 31. Mar. r. b. L. 7913. O. Wac. Repisz Misyonarz z Westenessy w stanach zjednoczonych Ameryki zaopatrzony w pozwolenie Ministeryalne, do zbiérania jałmużny na Missyje niemieckie a osobliwie na wystawienie kościoła w Memfis... aż do końca Wrześ. r. b. gdziekolwiek zapuka, niech znajdzie gościnności i hojności.

Toż uwiadomienie, do wszystkich Urzędów Obwodowych, Powiatowych, do Konsystorzów Przemys. i Tarnow. &c. wysłane brzmi jak następuje:

»Uiber Ansuchen des P. Wenzeslaus Repisz Missionärs von Westenesse in den vereinigten Staaten Nordamerikas wurde demselben laut Erlaß des h. Staatsministeriums vom 23. d. M. Z. 2538/St. m. I. die Bewilligung ertheilt, zu Gunsten der deutschen Missionen daselbst, insbesondere auch zum Baue eines katholischen Gotteshauses in der Stadt Memphis in den dem h. Staatsministerium unterstehenden Kronländern um milde Beiträge an einzelne Personen sich zu wenden, von welchen eine Unterstützung dieses fromen Zweckes zu erwarten steht.

Diese Sammlungsbewilligung hat bis Ende September l. J. Giltigkeit.

Hievon werden die politischen Unterbehörden zum entsprechenden Gebrauche und die hochwürdigen Konsistorien zur gefälligen Mittheilung an den Clerus in Kenntniß gesetzt.« Tarnów 15. Kwietnia 1863.

L. 1015.

Wydatki i t. d. JX. Mamakiewicza na budowle, inwentarz kość. w Piwniczny.

Według doniesienia wiarygodnego JX. Bart. Mamakiewicz zostawszy w r. 1853 w Piwniczny Proboszczem zwracał uwagę na kościół i na pobudunki i przy tém następujące

zgromadził zasługi: 1) W r. 1854. za Jego staraniem plebania, organistówka i spichlerz fundamentalnie zrestaurowane zostały, przy czem dołożył 50 złr. k. m. ze swego 2) W r. 1860. stodoły i kościół pokryte, do czego przyczynił się sumką 46 złr. w. a. 3) W r. 1861. i 1862. nawet bndynki na folwarku Plebańskim *Miechorowka* zupełnie zrujnowane, kiedy konkurencya przeczyła obowiązek stawiania, nie uszły Jego troskliwości... gdyż mieszkanie naprawił, stodoły i stajnie nowe wystawił... na co wydał razem 438 złr. 95 kr. Nakoniec 4) Inwentarz kościelny wyreperował i aparatami nowemi uzupełnił, wydawszy na to 100 złr. w. a.

Te zasługi w cierpliwości i w czystéj intencyi zgromadzone stokrotną od Boskiego Rządzcy kościoła odbiorą nadgrodę, a ta nadgroda i bodziec dobréj sławy do dalszych przy świątyni Piwnicznéj zasług niech będą pobudką.

Dan w Tarnowie 26. Marca 1863.

L. p. 47.

„Wykład obrzędów i religijnych zwyczajów" *) do nabycia.

Dzieło pod tytułem powyższym przez JX. Lud. Lewartowskiego Plebana Inwałdskiego dla c. k. Gymnazyjów wydane, doczekało się 2go wydania, i można go w księgarniach krajowych nabywać.

Kapłani, którzy je posiadają, mogą drugim zalety jego opisać, a My użyczywszy dziełu temu *Aprobaty*, jak *Wydanie* 1sze poleciliśmy, tak i 2gie Szanownym Braciom wskazujemy jako skarbnicę, z któréj przy każdéj sposobności podanéj można zaczerpnąć objaśnienia potrzebne, a i czytającym parafianom, szczególniéj PP. Nauczycielom i Organistom nie małą uczynić przysługę pożyczaniem onegoż. Tarnów 1. Kwietnia 1863.

L. 1215.

Gazeta kościelna JX. Brunnera poleca się.

Szeroko czytane pismo peryodyczne „Wiener Kirchenzeitung" pod redakcyą JK. Dra Filozofii i Teologii w Wiédniu wychodzi na tydzień *raz* we Środę i kosztu e rocznie wraz z przesełką 11 złr.

Takowe żywotne kwestye kościoła katolickiego, szczególniéj stosunki jego w Państwie Austryackiém rozbiéra, dokładnie objaśnia, potrzebne i pożyteczne wiadomości rzetelnie podaje, przeto godne jest to czasopismo, abyśmy Szan. Duchowieństwa uwagę na nie zwró-

---

*) Obrzędy i zwyczaje relig. (ritus et cæremoniæ) *Obrząd*, ritus, oznacza zwyczaje do jednego aktu należące, n. p. ritus baptismi, ritus Missae sacrifici, czyli formulare baptisandi, Missae sacrificium litandi; a zwyczaje relig. caerimoniae, są poszczególnemi obrzędu częściami, n. p. chuchanie przy chrzcie, włożenie soli do ust. i t. d. Obrządek także oznacza osobliwości kościoła, któremi się różni jeden od drugiego co do liturgii... n. p. obrządek rzymski i grecki; obrządek łaciński i ruski. Wyraz „caerimonia" wyprowadzają od miasta Tuskiego Caere, dokąd Westalki się były schroniły ze Rzymu przed Gallami i tamże obrzędy religijne odprawowały. W niemieckiém „Gebräuche u. Ceremonien."

cili i do zapisywania go zachęcili... Adresa następująca: An die Hochw. Redaction der Wiener Kirchenzeitung zu Handen des P. T. Drs der Philosophie und Theologie Brunner in Wien. Tarnow 18. kwietnia 1863.

N. 1214.

Ordo collocandi fundationes in Conspectibus sive Tabellis.

Suppletorie ad N. 1119 et 1077 in Currenda VII a. c. impressos, adurgentes Conspectus fundat. et exigentes Copiam vidimatam jam approbatorum.... commendandum esse censemus, ut illi P. T. Curati, qui novam fundat. Tabellam anteponere obligantur, in collandis fundationibus, ubi recte **peculium Ecclesiae** ab illo beneficii separatur, talem servent ordinem: A. **Peculium Ecclesiae. I. Capitalia ex argenteriis. II. Capitalia ignotae originis. III. Capitalia post Presbyteros ab intestato demortuos. IV. Fundationes pro vino, lumine, apparamentis,** ad quas etiam spectant **vaccae eccles.** i. e. non oneratæ Missis aut Commendationibus.

B. **Peculium beneficii. I. Fundationes pro Missis, anniversariis &c. II. Capitalia e contributionibus bellicis. III. Indemnisationes pro diebus laboratoribus, decimis, messalibus vel Praestationes illarum in natura adhuc.**

Reliqua exponantur, ut antea.

Quoniam impræsentiarum fundationes augentur, idcirco tam in Conspectibus novis, quam in Copiis semper *una* saltem philura ad finem adsuta sit vacua, attamen delineata, in qua fundationes novæ commodę adscirbi queant. Tarnoviae 18 April. 1863.

L. 3666. z r. 1862.

Wykład obrzędów Mszy ś. szczególniéj dla kapłanów.

Dalszy ciąg do Kur. VII. r. b.

B. Złożenie i konsekracyja ofiary; Działalność kapłańska Zbawiciela; Droga poświęcenia.

Ofiarowanie. Modlitwa ofiarna od Offertoryjum aż do Prefacyi.

Od téj części rozpoczyna się właściwa msza; poprzedzającą część nazywano **mszą katechumenów,** ponieważ w niéj, z powodu jéj charakteru nauczającego także nieochrzczeni i niewtajemniczeni w św. wiarę naszą uczestniczyć mogli; jednakowoż wszyscy ci przed ofiarowaniem wydalali się, gdy Dyakon wymawiał te słowa: „Ne quis Catechumenorum, ne quis infidelium, ne quis energumenorum et poenitentium! (scil. interesce præsumat.)

Modlitwa jest duszą i formą ofiary; duszą jako modlitwa wewnętrzna, formą, gdy oraz słowami się wyzewnętrznia. Modlitwa wiąże ofiarę wewnętrzną z zewnętrzną i wyraża na czynności ofiarnéj zewnętznéj, jéj charakter, jak to znane modły przy ofiarowaniu chleba i wina wykazują. Modlitwa w raju była, a jest w niebie *modlitwą chwały*, a w kościele na ziemi *modlitwą przejednania i uwielbienia.* Modły Chrystusa wszystkie były *pochwalne.*

Gdy Izraelita ofiarę zaniósł przed ołtarz, włożył *rękę na głowę* jéj, oznaczając, aby zamiast siebie zabitą była, a kapłan ofiarował ją Panu modląc się *za ofiarującego i za jego grzéchy.* VII. Mojż I. 34. 5. 6.

Nowa ta część mszy św. rozpoczyna się pocałowaniem ółtarza i pozdrowieniem 1) ludu. Jeżeliby między pastérzem i trzódką jego, nieporozumienie lub co Boże broń! nienawiść zachodziła; 2) byłoby to serdeczne na pozór pozdrowienie i odpowiedź na nią ironią, zgrozą; a jeżeli Chrystus rozkazuje „zostawić dar swój przed ółtarzem na wspomnienie, że kto ma co przeciw ofiarującemu a iść pierwéj pojednać się z bratem, dopiéro potem się wrócić i ofiarować dar swój“ (Mat. V, 23, 24.) co się o każdéj modlitwie rozumié, bardziéj jeszcze ściągać się musi do właściwego ofiarnika Bożego.

Offertorium w ścisłém znaczeniu t. j. owa antyfona wyraża zasadniczą myśl dnia kościelnego, która się przez modlitwę i ofiarę w człowieku urzeczywistnia. Jest ona *co do treści*, ta sama, co w **Introicie**, — tylko wyżéj stopniowana w bliższy stósunek do ofiary dnia wstępuje; była ona dawniéj wtedy śpiéwaną — gdy właśnie kapłan dary ofiarne ludu (**oblata**, ztąd wyraz **opłatki**) odbiérał. Wtedy rozpościéra się **korporał** zwany od najśw. Ciała (corpus) Chrystusa; niém także po napełnieniu winem zakrywano kielich. Na przypomnienie prześcieradła Józefa z Arymatei, w które owiniono ciało Jezusa Chrystusa z krzyża zdjęte, zowie się także **Syndon**.

Stósownie do podania powinien być **korporał** *z płótna lnianego lub konopianego*, rozumié się jak najczystszéj białości, niezbrukany i nie dziurawy, coby było nie tylko nieprzyzwoitością ale raczéj nieprawością. Czyż miejsce to, gdzie się najświętsze sprawują Tajemnice, nie powinno być przedmiotem najstaranniejszéj kapłana opieki? Jakiem czołem może sprawujący Ofiarę św. Kapłan wymawiać słowa: „Domine, dilexi decorem domus tuæ“ jeżeli ołtarz zapruszony, obrus zabrudzony, korporał zabrukany!? Jest to rzeczą niezawodnie pewną, że kościół jest odblaskiem duszy Plebana; gdzie w kościele czysto i porządnie, tam i w duszy Plebana czystość i porządek! **Korporał** powinien więc być bez skazy, ani z jedwabiu, ani z bawełny, ani z tkanki złocistéj lub innéj, ani farbowany, — a gdy nieco zbrukany, ma być od samego Dyakona lub Kapłana z piérwszego wyprany i woda do piscyny w kościele wylana a po dokładném wypraniu i wyprasowaniu, co także i osoba świecka wykonać może, ma być od Kapłana poświęcony, nim się go na nowo używać zacznie. (Rituale prov. art. Bened. Corporalium etc.) Toż samo wszystko rozumi się o **purifikatoryach** (Papa Silvester can. 46 de consecr:) **Korporał** jest także obrazem kościoła, który tak, jak len lub konopie wiele przechodzi niejako udręczeń, nim białém się stawa płótnem, przez wiele cierpień do niebiańskiéj przychodzi piękności oblubienicy Chrystusa; a jako **korporał** biały być powinien, tak czyste powinno być nasze serce na godne przyjęcie ciała Chrystusowego.

1) Co o tem pozdrowieniu uważać należy, powiedziano w I. części.

2) A niestety! często się to zdarza, że podobne rozdwojenie odrywa serce Pasterza od serc owieczek. Jakże tu przystąpić do ołtarza Pańskiego? „Bóg nie przyjmuje ofiary od tego, który w rozdwojeniu żyje, i nakazuje mu, aby odszedł od ołtarza, i pojednał się wprzód z bratem swoim, aby tą modlitwą, która wypływa z serca pojednanego, Bóg był przebłagany.“ A. Cypr. de orat. Dom.

Z chlebów ofiarowanych wybiérano *najczystsze pszenne* zwykle od samego kleru podawane, do ofiary św.,—resztę obracano na utrzymanie kapłanów, służby kościelnéj i ubogich,—podobnie wina ofiarowanego *najlepsze* przelewano przez sitko do kielicha, reszta służyła do użytku wyż wspomnionego.

Starożytne więc podanie i rzecz sama wymaga, aby dusz Pasterze pilnie czuwali nad przygotowaniem Opłatków, przeznaczone na Hostyje i Komunikanty, aby użyto do ich wypieczenia najczystszéj mąki pszenicznéj, i aby do przyrządzenia ciasta nie dawano żadnego innego płynu, oprócz saméj czystéj wody, rozumi się niemniéj, że i *wino* powinno być *czyste* i *naturalne* i przynajmniéj nie *ostatnie* z tego, którego się do stołu używa.

Prócz chleba i wina wolno było wiernym w piérwszych wiekach ofiarować *w kościele* tylko snopki zbóż i winogrona, oliwę do lamp i kadzidło;—jeżeli kto chciał co innego na użytek kościoła oddać, przyniósł *do domu* Kapłana. Stósownie do tego, wyjąwszy kwesty do skarbony, dzisiejsze ofiary lub z tak zwanego prawa stóły pochodzące dary, zwykle *pieniężne* i porachowanie tychże powinny w pomieszkaniu Kapłana być uskutecznione, bo nie wypada, aby kapłan w kościele lub w sakrystyi kiedykolwiek zatrudniał się obrachunkiem. *) (Vide Evangelium S. Math. cap. XXI. 12 & 13)

Wspomnieliśmy także, że dawny obszérny **korporał** rozpostarty na całéj bywał mensie także używanym na przykrycie kielicha, gdy został napełniony ku konsekracyi winem, aby go zabespieczyć od prochu;—późniéj do tego przykrycia osobnéj poczęto używać **palki** — (Palla) tak zwanéj od *palliando*. Podług przepisu kościoła **palka** powinna być z czystego białego płótna lnianego zrobiona, aby ją, gdy się cośkolwiek zawala, można wyprać; powinna być przy praniu mocno krochmalem napuszczona, aby po wyprasowaniu tęgość tekturową otrzymała. U nas, ponieważ zwykle w kościołach są silne przeciągi, i taka **pala** nieraz zostałaby z kielicha zrzucona, można używać takich **palek**, jakie zwykle mamy, uważać atoli należy, aby takowa zwyż opisaną **palką** płócienną podbitą była, co za pomocą szpilek uskutecznić można. C. d. n.

Historia indulgentiarum

poenitentibus sub devotione 40 hor. inditarum &c.

E Manuali Ecclesiasticorum Romae 1853 edito.

In' Currenda XX. 1862. impressa conspicitur Origo solemnis Orationis 40 hor. nunc sequitur historia indulgentiarum, quae varie variis temporibus applicabatur.

Primitive concessa erat indulgentia pro Statu **ecclesiastico** et annexa nonnisi devotioni **continuae,** nocte non **interruptae** 40. horar. et orationi **unius saltem horae.** Primum eruitur e Nris 1063. 1065. 1066. secundum e Nr. 1063. qui posterior ita sonat:

---

*) Sumienie, godność Kapłańska i przyzwoitość wymaga, aby dusz Pasterz plebanii przy godzeniu pogrzebów nie czynił targowicą; może żadnym innym grzéchem nie oburza tak wielce swoich parafian jak „chciwością." Można nieraz od prostych ludzi usłyszeć skargi na chciwych Kapłanów: „Nam zaleca niebo, a sam całą siłą trzyma się ziemi, nigdy się mu opłacić nie można, nie może się tych pieniędzy najeść, etc.

„1063. (pag. 320.) *Clemens* VIII, ut referunt Cavalieri tom. 4. cap. 7. decr. 50. Lucius Ferraris verbo *Eucharistia* num. 67 et Tetamus in appendice cap. 3. art. 7. sect. 3. per suam Constitutionem anni 1592 *singulis Poenitentibus, et confessis ac sacra Communione refectis, qui in qualibet Urbis Ecclesia, ubi oratio XL. horarum continua, et non interrupta fuerit indicta, devote orando, unam saltem horam perseveraverint, Indulgentiam plenariam concedit: iis vero, qui inibi pias ad Deum preces effuderint breviore tempore, septem annos et totidem quadragenas de injunctis aut alias debitis poenitentiis relaxat.*

Hora integra pro orando non exigitur hoc, patet e:

1064. *Paulum V.* ampliasse praefatam plenariam Indulgentiam pro tempore, per quod orare cuilibet fuerit commodum, litteris in forma Brevis 10. maii 1606 testantur Auctores supra laudati.

Tempus pro lucranda indulgentia ad 40 horas de die assignatur:

1065. Veruntamen, quia quandoque ita comparatae sunt circumstantiae, ac tales, tantique momenti possunt concurrere causae, ut opportunum maxime, et fortasse etiam necessarium videatur Praesulibus de nocte Sacramentum recondi, ac perennem Orationem intercipi, ne propterea populus spirituali illo bono privetur, *Benedictus* XIV. in sua Constitutione Accepimus tom. 2. Bullarii n. 5. eamdem Indulgentiam Plenariam lucrare posse declaravit, etiamsi noctu interrumpatur oratio: prout constat per Epistolam datam ad Episcopum Wormatiensem: En verba: *Porro id necessario requiritur adconsequendas eas Indulgentias, quae fidelibus conferuntur, qui dum precantur in illis Ecclesiis, ubi divina Mysteria spatio continuo quadraginta horarum exposita publice sunt. Etenim id omnino praecipitur in hac Indulgentia concedenda, quae a quadraginta horis continuis nomen accepit. Equidem veteris disciplinae severitate remissa, nunc eadem Indulgentia concedi intelligitur, etiamsi Sacramentum Eucharistiae per horas quadraginta continuas gravissimis de causis minime prostet, modo tamen horis diurnis semper expositum relinquatur.*

Permittitur dies separare, et ad dominicas 3: 70. 60. et 50.mæ transferre &c.

Item *Benedictus XIV.* ad fovendam, et excitandam Fidelium religionem, eosquo avocandos a perniciosis bacchanalium ludis, datis literis ad Episcopos Status Ecclesiastici die 1. Januarii 1748 relatis in ejus Bullar. tom. 2. pag. 375. Indulgentiam plenariam indulsit visitantibus alteram ex iis Ecclesiis, in quibus ea de causa Sacra Eucharistia per triduum publico cultui exponatur in septuagesimae, aut sexagesimae, aut quinquagesimae hebdomadibus aut tribus omnibus.“

Extenditur ad omnes Cath. orbis ecclesias, et ad fer. V. heb. 60.mæ

„1066. pag. 321. *Clemens* vero XIII. ejus successor præfatam Indulgentiam pro statu Ecclesiastico concessam extendit ad omnes catholici orbis Ecclesias, et lucrari insuper posse indulsit nedum in triduo septuagesimae, sexagesimae et quinquagesimae, verum etiam

in sola feria quinta infra hebdomadam sexagesimae. Juvat hic integrum referre decretum datum per organum s. Congregationis Indulgentiarum sub die 22. Julii 1765.

Cum alias Benedictus XIV. ad frequentes Episcoporum Pontificiae ditionis quærelas, gravioribus abusibus, qui bacchanalium tempore irrepserunt, opportuno remedio opportune occurrere concupierit, perspexeritque in aliquibus Ecclesiis salutari consilio institutam esse ss. Eucharistiae Sacramenti expositionem per tres dies, sive in hebdomada septuagesimae, sive in altera sexagesimae aut quinquagesimae aute diem Cinerum, ad hoc præcipue, ne fideles tempore tentationis a via Domini recederent, et in praedictis Ecclesiis pie orantes divina impetrarent auxilia, universis utriusque sexus Christifidelibus confessis, et sacra Communione refectis, qui easdem Ecclesias, in quibus Venerabilis expositio sive in uno, sive in singulis ex praedictis triduis devote visitarent, Indulgentiam plenariam misericorditer concessit, et indulsit.

Hinc Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa XIII. sedulo recogitans praefatam Augustissimi Sacramenti expositionem plurimum hisce diebus profuisse, ac deinceps fore profuturam, eamdem plenariam Indulgentiam ad quascumque catholici orbis Ecclesias ubicumque locorum existentes, ubi Venerabilis expositio sive in hebdomada septuagesimae, sive sexagesimae, vel quinquayesimae sive in singulis praedictis hebdomadis, per tres dies atque etiamsi tantummodo in feria 5 infra hebdomadam sexagesimae peragatur, ex uberi Pontificiae charitatis fonte benignissime extendit.“

Indulgentia plenaria applicari conceditur animabus fid. def. et altaria declarantur pro tunc privilegiata.

„1067 (pag. 322.) Ne quid praeteream: Pius VII. speciali rescripto dato 12. Maii 1807, benigne concessit, ut Indulgentia plenaria primum a Clemente VIII. in exordio institutionis elargita, postmodum vero ab ejus successoribus confirmata, et ampliata, applicari in posterum possit per modum suffragii animabus Fidelium Defunctorum: ac insuper declaravit omnia altaria illius Ecclesiae, in qua per turnum fit expositio, *privilegiata*, durante tempore expositionis.“

Casus liturgici

in celebratione Missae et Vesperarum in Altari expositionis

ex eodem Manuali sub titulo:

§. V. De ritu celebrandi in Altari expositionis Missam solemnem et Vesperas.

I. Quando benedicendum est incensum et quando non; item quando abstinendum ab osculis cochlearis thuribuli et celebrantis? Hanc quaestionem resolvit:

1042 pag. 305. „Dum cantatur Missa solemnis in altari expositionis, debet celebrans de more benedicere incensum, cum praeter Sacramentum altare quoque, et ipsemet Celebrans debeant incensari. Haec autem est generalis regula, ut non benedicatur incensum,

quando cum eo incensandum est solum Sacramentum, bene vero, quando incensari debet etiam altare, et Celebrans: in utroque tamen casu semper abstinendum est ab *osculis* tum cochlearis tum thuribuli, tum etiam manus Celebrantis.“

II. Quae tamen Diacanus et Subdiaconus osculari tenetur in tali Missa?

„Diaconus quoque osculari quidem aliud, praeter dicenda, non debet in hac Missa, quod tradi oporteat Celebranti, neque manum item Celebrantis in traditione rerum, ob apertam praesentiam SSmi Sacramenti. Non debet tamen Subdiaconus omittere osculum manus Celebrantis in **fine Epistolae**, et Diaconus pariter ad **Munda cor meum**, et ad **oblationem** per osculum patenae, et manus Celebrantis, et denique in **fine orationis Dominicae**, dum patenam Celebranti porrigit.

III. Quae ratio osculandi Altare sub expositione?

Ratio osculandi altare haec est, ut quoties Sacerdos jam est in medio altaris prius illud osculari debeat, et postea genuflectere, quando vero non est in medio, sed venit ab aliquo latere altaris, prius genuflectat, et postea osculetur altare.“

IV. Quando unico, quando utroque genu flectendum sub celebratione Missae ejusmodi etc?

1043. pag. 306. Quad *genuflexionem* hæc *utroque genu* fiet cum profunda reverentia in plano in principio, et fine Missæ, sed in progressu ejusdem semper facienda erit *unico genu*, ut communiter sentiunt auctores; nisi cum ad aliquod munus obeundum abscedendum est a presbyterio, et a choro, quia eo in casu facienda est utroque genu sive in recessu, sive in accessu. Quandoque sacri ministri genuflectunt, absque impositione extremitatum manuum super altare: id enim soli Celebranti conceditur, quando manus impeditas non habet.“

V. Quæ cæremoniæ ab ingressu usque ad Offertorium.?

1044. pag. 306. „In hac itaque Missæ solemnis celebratione Sacerdos, et Ministri prope, et ante ingressum presbyterii caput denudare debent, et inferioribus Ministris tradere bireta. Facta postea in plano ante inferiorem altaris gradum genuflexione utroque genu cum profunda reverentia, absolutaque confessione, sine prævia genuflexione ascendant ad altare, ubi, facta genuflexione unico genu, illud osculatur Celebrans in medio, deinde retrocedit aliquantulum in cornu fere Evangelii facie versa ad cornu Epistolae imponit incensum in thuribulo, illudque benedicit (idem esto de impositione incensi ad Evangelium, et ad Offertorium) tum facta cum sacris Ministris genuflexione in altaris medio ac deinde genuflexus cum ipsis in suppedaneo, ut fert probabilior sententia, accipit thuribulum, et SSmum Sacramentum triplici ductu thurificat cum profunda reverentia ante, et post. Crux vero, si adest, non est incensanda juxta decrctum S. Rit. C. 29. Nov. 1738. *C. s.*

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarneviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 23. April. 1863.
JOANNES FIGWER, Cancellarius prov.

Tarnoviae & Jasłq. Typis Anastasii Rusinowski, 1863.